

Kristijonas Donelaitis

EILĖRAŠČIAI VOKIEČIŲ KALBA

[IHR SCHATTEN SCHNELLER ZEIT]

Ihr Schatten schneller Zeit, ihr leicht beschwingten Stunden!
Du zwanzig Jahr hindurch empfundner Augenblick,
Dein Nichts ist schon dahin, dein Alles ist verschwunden:
Die Liebe ruft umsonst was sie geliebt, zurueck. –
Doch seyð einmal verschmerzt, ihr unbarmherz'gen Schmerzen!
Ihr Seufzer geht zur Ruh, ihr Thraenen haltet ein;
Komm Freude, komm zurueck zum gramverzehrten Herzen
Und lasse meinen Freund nun wieder froehlich seyn!
Der buntbebluemte Mai erschien mit seinen Lenzen,
Und ließ sein Galakleid an allen Orten sehn;
Die Flora ging ihm nach mit ihren Blumenkraenzen
Und hieß den Balsamduft durch ihre Luefte wehn.
Gleich toente Wald und Feld von muntern Fruelingsliedern
Und Groß und Klein erschien mit seinem Saitenspiel.
Das Echo hoerte man im Wiederhall erwiedern,
Bis es mit seinem Nichts in seinem Nichts zerfiel [...]
Und wie? Soll nur ein Mensch allein sein Unglueck zaehlen,
Und ohne Muth und Trost auf seinem Posten stehn?
O nein, ihm ist die Welt zum Paradies gegeben
Und nicht, wie Heraklit, nur Traenen drin zu seh'n.

[O GREIT SLENKĄ LAIKAI]

O greit slenką laikai, jūs valandos sparnuotos!
Štai, dvidešimtmeti, akimirka tapai!
Jau tavo Niekas ten ir Viskas myrio plotuos, –
Jau veltui meilė šauks sugrįžt, ką mylėjai.
Bet likit pamirštos jūs, kančios iškentėtos,
Ir jums gi, ašaros, riedėt skruostais gana!
Vėl, džiaugsme, grįžk širdin, lai stinga skausmui vietos,
Lai vėl krūtinė draugo laimės bus pilna!
Gegužis jau draug su pavasariu atvyko,
Ir šventiniu visur jis rodės drabužiu;
Ir nešė paskui, jį Flora gėlių vainiką,
Balzamą skleisdama viršum laukų gražių.
Ir dideli, maži su lyromis išėjo, –
Skambėjo giesmės jų laukuos ir miškuose,
Aidais aidėdamos jos vis labiau tolėjo,
Kol virsdavo Nieku savajame Nieke [...]
Argi žmogus vien tur apverkt skriaudas patirtas

Ir be drąsos, vilties tik dirbti amžinai?
O ne! Pasaulis jam būt rojumi paskirtas,
Bet ne kaip Heraklitui vis ašarot liūdnei.

Iš vokiečių kalbos vertė Jonas Graičiūnas, 1977

[TYKIAI SKLENDŽIANČIOS VALANDOS, LAIKO SKUBRŪS ŠEŠĖLIAI!]

Tykiai sklendžiančios valandos, laiko skubrūs šešėliai!
Dvidešimt metų – it mirksnis, prasmegę jau skradžiai,
Tavo Niekas prašapęs, tavo Viskas traukiasi spėriai:
O meilė šaukias bergždžiai, kas mylėta, grįžti į pradžių.
Nuožmios kančios, būkit galop nugalėtos!
Į tylą traukias dejonės, slopsta ir raudos;
Plūsk džiugesy, grįžk į kūnus, gėlos nuvarytus,
Ir kaip kadais draugužis linksmybėj lai maudos!
Žiedais pursloja gegužis išsyk su pavasariais,
Prašmatnus jo drabužis plauksto visais pašaliais;
Įkandin brūžina Flora, užsivožus vainiką vienatinį,
O erdvės trenkia balzamaus, kvapais.
Miškas ir laukas gaudžia sėdams pavasario aistrą
Mažas ir didelis groja, stygos jų virpa
Aidas aidais, atobalsiai veja viens kitą
Iki savo tuštybe į tuštumą virsta.
Na, ir? Ar žmogui skirta vien kančia vaduotis,
Lenkti nugarą be ūpo, be paguodos?
Anaiptol, šis pasaulis jam it rojus duotas
Jis, antraip nei Heraklitui, ne vien pakriaušės ašarotos.

Iš vokiečių kalbos vertė Gytis Norvilas, 2013

[DER GOTT DER FINSTERNIß]

Der Gott der Finsterniß, der abgefeimte Teufel,
Erbauet gern den Thor durch eingehauchte Zweifel,
Und dieser ranzt sogleich den Unflath in ein Buch;
Zum Leyd der Redlichen, und seinem eignem Fluch.
Die Hölle freuet sich bey diesen Kindesnöthen,
Und jauchzet, wenn sie sieht den Trost des Glaubens tödten,
Drauf fährt die Pestilenz, mit der verdammten Schrift,
Aus des Verlegers Hand in alle Welt wie Gift.

[TAMSYBIŲ DIEVAS]

Tamsybių dievas, štai gudrus šėtonas dailiai
Įteigti sugeba abejones vien kvailiui,
O šis tuoj į knygas šį šlamštą brukti ima –

Gerų žmonių kančioms ir savo prakeikimui,
Triumfuoja pragaras dėl šių žmonių kančių,
Dėl žemės žūstančių tikėjimo vilčių:
Leidėjo leidžiamas rašytas maras štai
Visam pasaulyje pasklinda kaip nuodai.

Iš vokiečių kalbos vertė Jonas Graičiūnas, 1977

[TAMSYBIŲ DIEVAS, APSUKRUS ŠĖTONAS]

Tamsybių dievas, apsukrus šėtonas,
Suteikia malonumą mulkiui, pasėjęs abejonę,
O šis netruks pumpuoti bjaurastį į knygą;
Savo prakeiksmui ir sielvartui doruolių.
Skausmais šiais pragaras minta,
Ir krykščia, regėdams kaip tikėjimas miršta,
Po to jau eina maras, prakeiktas šriftas juodas,
Iš leidėjo rankų į pasaulio kūną it nuožmiausias nuodas.

Iš vokiečių kalbos vertė Gytis Norvilas, 2013

[UNSCHULD SEY MEIN GANZES LEBEN]

Unschuld sey mein ganzes Leben
Und mein Wandel Redlichkeit,
Wohl zu thun und gern zu geben
Sey mein ganzes Herz bereit.
Klugheit, – Ernst – und viel Geduld
Gott und Menschen ohne Schein zu lieben;
Niemand auch im gringsten zu betrüben,
Dieses sey nur meine Schuld.

[KIEKVIENAM DARYTI GERA]

Kiekvienam daryti gera
Savo darbu ir žodžiu,
Visad elgtis taip, kaip dera,
Ir teisingas būt geidžiu.
Nekerštauti niekada,
Gyvo padaro gailėti,
Dievą, žmones jo mylėti –
Mano priedermė šventa.

Iš vokiečių kalbos vertė Aleksys Churginas, 1977

[TYRUMAS TELYDI KIEKVIENĄ DIENĄ]

Tyrumas telydi kiekvieną dieną
Ir sąžinės mano virsmus gano,
Dirbt su džiugesiu ir nieko negailėti
Būki pasiruošus, širdie mano.
Išminties – romumo – ir daug kantrybės
Mylėti dievą, žmogų, nežiūrint į jo rūbą;
Ir liūdesiu nebauski nė per nagą,
Tatai tebus tik man skirta kaltės rustybė.

Iš vokiečių kalbos vertė Gytis Norvilas, 2013

Senieji vertimai imti iš: Kristijonas Donelaitis, *Raštai*, Vilnius: Vaga, 1977, p. 264–269.